

ΕΛΕΤΑΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

Πρόεδρο Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Καθ. Αθανάσιο Δαγούμα
Πειραιώς 132, 11854 Αθήνα, info@rae.gr; dagoumas@rae.gr

Κοιν.:

1. Πρόεδρο & Δ/νοντα Σύμβουλο ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κ. Μάνο Μανουσάκη
Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 10443 Αθήνα, ceo@admie.gr
2. Δ/νοντα Σύμβουλο ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κ. Αναστάσιο Μάνο
Περραιβού 20 & Καλλιρρόης 5, Αθήνα 11743, A.Manos@deddie.gr
3. Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192, secmin@ypen.gr
4. Γραφείο Γενικής Γραμματέας Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192, ggenenergy@ypen.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2023/318

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2023

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση για τους περιορισμούς έγχυσης των Σταθμών Α.Π.Ε., ΣΗΘΥΑ και Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι οποίοι εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 4951/2022

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Κατ' αρχάς ευχόμαστε σε εσάς, στους συνεργάτες σας και στους στην παρούσα κοινοποιοούμενους, Καλή Χρονιά με υγεία και ευτυχία.

Η ΡΑΕ έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τις εισηγήσεις των αρμόδιων Διαχειριστών ΑΔΜΗΕ (I-339677/03.11.22) και ΔΕΔΔΗΕ (I-339908/07.11.22) βάσει του άρθρου 10 παρ. 5, 6 και 13 του ν.4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129/04.07.2022), για την εξειδίκευση και ποσοτικοποίηση, την μεθοδολογία εφαρμογής και παρακολούθησης, καθώς και την επιβολή χρεώσεων και κυρώσεων μη συμμόρφωσης, αναφορικά με τους περιορισμούς έγχυσης Σταθμών Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου, καθώς και Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας της περ. (για) της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4001/2011.

Τα όργανα διοίκησης της ΕΛΕΤΑΕΝ συζήτησαν αναλυτικά το θέμα της διαβούλευσης και κατόπιν αυτού, επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

1. Το άρ. 10 του ν. 4951/22 προβλέπει για όλες τις τεχνολογίες πλην φωτοβολταϊκών, τη **δυνατότητα** και όχι την υποχρέωση στους Διαχειριστές να επιβάλλουν περιορισμούς

ΕΛΕΤΑΕΝ

Κώστα Βάρναλη 52 & Επιδάουρου, Χαλάνδρι 15233 (Πολύδροσο), τηλ. 2108081755
e-mail info@eletaen.gr web www.eletaen.gr

έγχυσης ισχύος διαφόρων τύπων όπως αυτοί περιγράφονται στην παρ. 2, και μάλιστα υπό την προϋπόθεση ότι «έτσι επιτυγχάνεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και των υποδομών Συστήματος και Δικτύου, καθιστώντας δυνατή τη μεγιστοποίηση της δυνατότητας απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.».

Επομένως, η επιλογή για έκδοση απόφασης που θα προβλέπει την εξάσκηση αυτής της δυνατότητας, ειδικά για τους αιολικούς σταθμούς, θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένη και να καθορίζει τρόπο και ασφαλιστικές δικλίδες ώστε να διασφαλίζεται ότι επιτυγχάνεται μέγιστη αξιοποίηση του παραγωγικού δυναμικού χωρίς άσκοπες περικοπές, ειδικά σε μια περίοδο παρατεταμένων υψηλών τιμών ενέργειας κατά την οποία έχουμε ανάγκη και την τελευταία kWh φθηνής ενέργειας.

Δεν είναι τυχαίο ότι ενώ ο νόμος προβλέπει υποχρεωτική και άμεση εφαρμογή περιορισμών έγχυσης των περ. α) και β) της παρ. 2 μόνο για τα φωτοβολταϊκά (τελευταίο εδάφιο, παρ. 5, άρ. 10), **αντίστοιχη πρόβλεψη δεν υπάρχει για τους αιολικούς σταθμούς**. Ο λόγος είναι ότι, προφανώς, έχει γίνει αντιληπτή από το νομοθέτη η ανάγκη άμεσης επιβολής περιορισμών στα φωτοβολταϊκά λόγω του τεράστιου πλήθους αιτήσεων σε συνδυασμό με την ιδιαιτερότητα της εν λόγω τεχνολογίας όσον αφορά την ημερήσια καμπύλη παραγωγής, που κινδυνεύει να δημιουργήσει συνθήκες υπερβολικής συμφόρησης τις μεσημβρινές ώρες.

Τίποτα όμως από τα παραπάνω δεν ισχύει σήμερα ή σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, για τα αιολικά πάρκα. **Θεωρούμε λοιπόν ότι σε αυτό το στάδιο είναι λάθος να τεθούν περιορισμοί έγχυσης στα αιολικά πάρκα, ειδικά εάν αυτοί αφορούν τις περιπτώσεις α) και β) της παρ. 2 του άρ.10**, στις οποίες αναφέρονται αποκλειστικά οι εισηγήσεις των Διαχειριστών.

2. Πιο συγκεκριμένα, οι περιορισμοί των περιπτώσεων α) και β) της παρ. 2, με δεδομένο το μόνιμο και σταθερό χαρακτήρα τους ανεξαρτήτως της κατάστασης του Συστήματος και του Δικτύου, αφορούν **οριζόντια και τυφλά μέτρα**, και ως τέτοια πρέπει να επιβληθούν με απόλυτη φειδώ και ως ύστατο μέσο εάν κάποιο πιθανό μελλοντικό πρόβλημα -ότε και εάν υπάρξουν οι συνθήκες για κάτι τέτοιο- δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με περιορισμούς των περιπτώσεων γ) και δ).

Ειδικά όμως τα αιολικά πάρκα, παρέχουν ήδη στη συντριπτική τους πλειοψηφία τη δυνατότητα δυναμικής ρύθμισης της μέγιστης εγχεόμενης ενέργειας από τον Διαχειριστή μέσω «set point». Δηλαδή, τα αιολικά πάρκα παρέχουν στους Διαχειριστές την τεχνολογική δυνατότητα που επιτρέπει περικοπές των περιπτώσεων γ) και δ), κάτι που δεν ισχύει στη συντριπτική πλειοψηφία των φωτοβολταϊκών μικρού και μεσαίου μεγέθους. Ως εκ τούτου, **στα αιολικά πάρκα η συζήτηση σε αυτό το στάδιο θα έπρεπε να περιοριστεί στη μεθοδολογία των περιπτώσεων γ) και δ) και είναι λανθασμένη οποιαδήποτε συζήτηση εφαρμογής των περιπτώσεων α) και β).**

3. Επικουρικά αναφέρουμε ότι, πριν την απευκταία εφαρμογή περιορισμών των περιπτώσεων α) και β) στα αιολικά πάρκα, θα πρέπει να τεκμηριωθεί πώς προέκυψαν τα

επίπεδα που προτείνονται στην εισήγηση του ΑΔΜΗΕ, και επομένως θα πρέπει να δημοσιοποιηθεί (ή να μας κοινοποιηθεί) η σχετική μελέτη και στατιστική ανάλυση.

Όπως είναι γνωστό, το ημερήσιο προφίλ παραγωγής ενός αιολικού σταθμού δεν έχει καμία σχέση με την γεωγραφική ομοιομορφία και την επαναληπτικότητα που παρουσιάζουν οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί. Διαφορετικές περιοχές της χώρας εμφανίζουν διαφορετική ανεμολογική συμπεριφορά ενώ σπάνια υπάρχει κάποια ενδοημερήσια επαναληπτικότητα. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι προσομοιώσεις που εκτελέσαμε σε εν λειτουργία αιολικά πάρκα με τα προτεινόμενα επίπεδα περικοπών, οδήγησαν σε ασύμμετρα αποτελέσματα και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις οι περικοπές ξεπερνούσαν το όριο του 5%.

Είναι επομένως απαραίτητο, **να μας παρασχεθεί η σχετική μελέτη και να μας δοθεί επαρκής χρόνος και δυνατότητα σχολιασμού της πριν την λήψη πιθανής απόφασης** για εφαρμογή και στα αιολικά πάρκα περιορισμών κατά τις περιπτώσεις α) και β) της παρ. 2 του άρ.10.

4. Ένα εξαιρετικά κρίσιμο θέμα που δεν αντιμετωπίζεται από τη διαβούλευση είναι η **μεθοδολογία υπολογισμού των πραγματικών περικοπών**. Υπενθυμίζεται ότι κατά τα τελευταία εδάφια των παρ. 3 και 4, για τον υπολογισμό αυτό *«λαμβάνεται υπόψη η ετήσια δυνατότητα παραγωγής ενέργειας σταθμού αναφοράς, αντίστοιχης τεχνολογίας»*. Επομένως θα πρέπει οι Διαχειριστές στις εισηγήσεις τους:

- να προτείνουν τη μεθοδολογία με την οποία θα υπολογίζουν τις πραγματικές περικοπές, και
- σε περίπτωση που αυτές ξεπερνούν το όριο του 5%, να προτείνουν ρύθμιση για τον τρόπο αποζημίωσης της υπερβάλλουσας περικοπτόμενης ενέργειας.

Τα ανωτέρω αφορούν οποιονδήποτε τύπο περιορισμών, αλλά πολύ περισσότερο αυτούς των παρ. α) και β) που λόγω του τυφλού και οριζόντιου χαρακτήρα τους μπορεί πιο εύκολα να οδηγήσουν -ειδικά στα αιολικά πάρκα- σε υπέρβαση του ορίου περικοπών 5% που θέτει ο νόμος.

5. Η υπουργική απόφαση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη **μεθοδολογία και τη διαδικασία απολογιστικού ελέγχου** για τη διασφάλιση στην πράξη ότι οι επιβαλλόμενες περικοπές επιτυγχάνουν και υπηρετούν την βασική προϋπόθεση που θέτει ο νόμος, ότι δηλαδή **μεγιστοποιούν τη δυνατότητα απορρόφησης ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α.** (παρ. 2, πρώτο εδάφιο). Πρέπει λοιπόν να εμπλουτιστούν προς τούτο οι σχετικές εισηγήσεις των Διαχειριστών και της ΡΑΕ.
6. Μερικές ειδικότερες παρατηρήσεις επί της εισήγησης του ΑΔΜΗΕ έχουν ως εξής:
- α) Από την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ μπορεί να προκύψει η παρερμηνεία ότι οι προτεινόμενες περικοπές θα αφορούν και εγκαταστημένα έργα ή εν γένει έργα που υπάγονται στις εξαιρέσεις του νόμου (παρ. 7) στις οποίες περιλαμβάνονται και άλλες κατηγορίες, ήτοι σταθμοί:
- που λειτουργούν ή

- έχουν υποβάλει μέχρι την 31.12.2022 δήλωση ετοιμότητας του άρθρου 4α του ν. 4414/2016 ή
- έχουν επιλεγεί πριν την 4.7.2022 για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή
- εξαιρούνται των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 και μέχρι 4.7.2022 είχαν συνάψει σύμβαση σύνδεσης ή είχαν υποβάλει πλήρες αίτημα για σύμβαση σύνδεσης στον αρμόδιο Διαχειριστή.

β) Η εισήγηση του ΑΔΜΗΕ αναφέρεται αποκλειστικά σε όρους εγκαταστημένης ισχύος. Επειδή όμως υπάρχουν έργα Α.Π.Ε. (κατά βάση αιολικά πάρκα) όπου η εγκαταστημένη ισχύ διαφοροποιείται από την μέγιστη αποδιδόμενη, οποιαδήποτε μεθοδολογία πρέπει να το λαμβάνει αυτό υπόψη. Διαφορετικά, θα υπάρξει μη ισότιμη μεταχείριση έργων όπου η μέγιστη αποδιδόμενη και η εγκαταστημένη ισχύες ταυτίζονται και έργων που δεν ταυτίζονται, εις βάρος των πρώτων.

γ) Η ανωτέρω παρατήρηση σχετίζεται και με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που θα δημιουργήσει η ακόλουθη πρόταση της εισήγησης: *«Σε περίπτωση αύξησης της εγκατεστημένης ισχύος Σταθμού που εμπίπτει στις ως άνω κατηγορίες (παρ. 1,2 και 3) μετά την έκδοση Προσφοράς Σύνδεσης από το Διαχειριστή του Συστήματος με εφαρμογή περιορισμών μέγιστης ισχύος σύμφωνα με τους Πίνακες 1 έως 3, δεν επέρχεται μεταβολή της μέγιστης ισχύος παραγωγής/έγχυσης του Σταθμού όπως υπολογίστηκε με βάση την αρχική εγκατεστημένη ισχύ του. Σε περίπτωση μείωσης της εγκατεστημένης ισχύος του ως άνω Σταθμού, η μέγιστη ισχύς παραγωγής/έγχυσης αυτού επανυπολογίζεται με βάση την νέα εγκατεστημένη ισχύ του».*

Θεωρούμε, τουλάχιστον για τα αιολικά πάρκα, ότι αυτή η αναφορά είναι άδικη και θα οδηγήσει στην πράξη σε στρεβλώσεις και προβλήματα.

δ) Επισημαίνουμε την αβεβαιότητα στους επενδυτικούς σχεδιασμούς που δημιουργεί η πρόταση της εισήγησης, σε περίπτωση που αναπροσαρμόζονται οι περιορισμοί μέγιστης ισχύος κατόπιν νεότερης απόφασης, αυτοί να εφαρμόζονται *«πέρα από νέους Σταθμούς ΑΠΕ και σε υφιστάμενους Σταθμούς ΑΠΕ όπου είχαν επιβληθεί οι αρχικοί περιορισμοί πριν την αναπροσαρμογή τους»*. Ακόμα και αν διατηρούνται τα ποσοστά περιορισμού της εγχόμενης ενέργειας των παρ. 3 και 4 του άρθ. 10 (όπως αυτονόητα αναφέρει η εισήγηση), είναι απαραίτητο και δίκαιο ένα επενδυτικό σχέδιο να γνωρίζει εκ των προτέρων τους κανόνες λειτουργίας και αυτοί να μην μπορούν να μεταβληθούν στην συνέχεια.

Ειδικά για τις ανεμογεννήτριες επισημαίνουμε ότι κατά το χρόνο ζωής τους η καμπύλη απόδοσής τους παραμένει αμετάβλητη, σε αντίθεση με τα φωτοβολταϊκά τα οποία παρουσιάζουν γήρανση και πτώση απόδοσης η οποία πιθανά να δικαιολογούσε την προτεινόμενη αναπροσαρμογή των περιορισμών λειτουργίας κατά την πάροδο των ετών.

Το πρόβλημα που μπορεί να δημιουργηθεί στα αιολικά από τέτοιες μεταβολές μπορεί να γίνει ακόμα μεγαλύτερο όσο δεν υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για μηχανισμό απολογιστικού ελέγχου των πραγματικών περικοπών ανά έργο και συναφώς μηχανισμό αποζημίωσης της υπερβάλλουσας περικοπτόμενης ενέργειας σε περίπτωση που οι περικοπές ξεπερνούν το όριο του 5%, όπως αναφέραμε ανωτέρω.

Περεταίρω, ως γενικότερο σχόλιο επισημαίνουμε το πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα της Ιρλανδίας, με την οποία η δική μας αγορά παρουσιάζει αρκετά κοινά, όπου στην παρούσα φάση οποιαδήποτε περικοπή πρέπει να τίθεται στο πλαίσιο της ανακατανομής βάσει τού άρθρου 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και να αποζημιώνεται ανάλογα¹.

Τέλος, υπενθυμίζουμε τον κρίσιμο ρόλο της αιολικής ενέργειας στην ισόρροπη ανάπτυξη του μίγματος Α.Π.Ε. στη χώρα, το οποίο το τελευταίο διάστημα κινδυνεύει με εκτροχιασμό για λόγους και με συνέπειες που έχουν τεθεί σε άλλες επιστολές μας². Σε ένα δυσμενές πεδίο ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας, προστίθεται πλέον ο τρόπος εφαρμογής των περικοπών του άρ. 10 του ν. 4951/2022. Πρόκειται για ένα μέτρο, το οποίο θα πρέπει να εφαρμοσθεί με απόλυτη φειδώ εφόσον -συν τοις άλλοις- τα αιολικά πάρκα σε αντίθεση με τις άλλες τεχνολογίες Α.Π.Ε., υπόκεινται σε ρίσκο πρόσθετων απωλειών ενέργειας για ποικίλους λόγους τόσο αδειοδοτικής φύσεως (π.χ. περικοπές από συστήματα αποφυγής κρούσεων πτηνών ή διάφορους άλλους, πολλές φορές άδικους, περιβαλλοντικούς όρους) όσο και τεχνικής φύσεως (εφόσον στο μέλλον παρουσιαστούν νέες συνθήκες που να δικαιολογούν έκτακτες ανάγκες περικοπών πέραν των προβλέψεων του εδώ συζητούμενου άρ.10).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος

Πρόεδρος ΔΣ

---

¹ [SEM-22-009 Decision Paper on Dispatch, Redispatch and Compensation Pursuant to Regulation EU 2019943.pdf \(semcommittee.com\)](https://semcommittee.com/SEM-22-009%20Decision%20Paper%20on%20Dispatch,%20Redispatch%20and%20Compensation%20Pursuant%20to%20Regulation%20EU%202019943.pdf)

² <https://eletaen.gr/epistoli-eletaen-diathesimos-ilektrikos-choros/>